

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z wspólnego posiedzenia
Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi (113.)
oraz Komisji Środowiska (118.)

20 lipca 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1032, druki sejmowe nr 3279 i 3372).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Środowiska Zdzisław Pupa)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Szanowni Państwo, minęła godzina 13.00. Wobec tego rozpoczynamy nasze wspólne posiedzenie z Komisją Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mamy dzisiaj w porządku obrad rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, druk senacki nr 1032, druki sejmowe nr 3279 i 3372.

Jest z nami pan minister Ireneusz Zyska. Witamy szanownego pana ministra z Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska: Dzień dobry.)

Jest z nami również pan minister Janusz Kowalski z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z osobami towarzyszącymi. Nie mam listy szczegółowej zaproszonych gości, ale wszystkich szanownych państwa witam. Witam państwa senatorów i państwa z sekretariatów naszych komisji.

Żeby nie przedłużać, poprosimy pana ministra o zaprezentowanie ustawy. Zanim jeszcze oddam głos panu ministrowi, wygłoszę pewną formułkę.

Proszę o informację, czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Nie widzę.

Panie Ministrze, proszę o zabranie głosu. Pan minister Ireneusz Zyska zaprezentuje nam ustawę zawartą w druku senackim nr 1032.

Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Dzień dobry.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Szanowni Państwo Senatorowie! Wszyscy Szanowni Państwo!

Mam ogromny zaszczyt przedstawić w imieniu ministra klimatu i środowiska projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, druk senacki nr 1032.

Ustawa została przyjęta przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 lipca 2023 r. Dzisiejsze posiedzenie połączonych Komisji Środowiska oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi to ukoronowanie prac nad jedną z najważniejszych regulacji dotyczących rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce. Propozycje zmian, które dzisiaj przedstawiam, są – nie zawaham się powiedzieć – historyczne i mają charakter fundamentalny dla dalszego dynamicznego rozwoju odnawialnych źródeł energii, a w szczególności energetyki rozproszonej. Chcę podkreślić, że ustawa została szeroko skonsultowana ze stroną społeczną. Do projektu wpłynęło ok. 1 tysiąc 200 uwag, co podkreśla zaangażowanie społeczne oraz oczekiwanie wejścia w życie proponowanych przepisów. Pracom nad ustawą przyświecał główny cel, tj. wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski, a nawet realizacja celu strategicznego wpisanego do „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.,” jakim jest suwerenność energetyczna, kreowanie nowych impulsów rozwoju gospodarczego, szczególnie w wymiarze lokalnym, poprzez impulsy do powstawania klastrów energii, spółdzielni energetycznych i rozwój energetyki rozproszonej.

Szanowni Państwo, agresja Rosji na Ukrainę. Szantaż energetyczny ze strony Rosji jest odczuwalny nie tylko w naszym kraju, ale także w całej Europie, a nawet na świecie. Te działania wymusiły realizację czy zmianę polityki energetycznej w całej Unii Europejskiej. Również Republika Federalna Niemiec, która opierała bilansowanie mocy źródeł odnawialnych na źródłach bazujących na wykorzystaniu paliwa gazowego, musiała zweryfikować swoją politykę i uruchomiła m.in. w roku 2020 w Datteln nowo wybudowaną elektrownię na węgiel kamienny. W tej chwili także Republika Federalna Niemiec uruchamia zimne aktywa rezerwy węgla brunatnego w kopalniach w Saksonii i elektrownie węglowe. Wszystko to pokazuje, że nadzwyczajne sytuacje wywołane wojną na Ukrainie wymagają nadzwyczajnych działań.

W Polsce mamy swoją polską drogę związaną z transformacją energetyczną. Historycznie bazujemy na węglu kamiennym, węglu brunatnym i chociażby porównując sytuację w innych państwach rejonu Europy Środkowo-Wschodniej, można zauważyć, że tylko w Polsce nie zostały rozwinięte projekty energetyki jądrowej. Jest to zaszczyt wynikający jeszcze z czasów PRL. Od roku 2015 zostały rozpoczęte prace nad projektami energetyki jądrowej. W tej chwili, jak państwo wie, też podpisane są umowy, m.in. z firmą Westinghouse, amerykańskim koncernem. Pierwsza realizacja projektu elektrowni jądrowej jest przewidywana w gminie Choczewo na Pomorzu do roku 2033. Mówię o tym jako o pewnym rodzaju tle sytuacji związanej z rozwojem również odnawialnych źródeł energii.

Często słyszę, proszę państwa, głosy, które wskazują na to, że w stopniu niewystarczającym albo ze zbyt małą intensywnością w ostatnich kilku latach rozwijaliśmy odnawialne źródła energii. Chcę temu zdecydowanie zaprzeczyć i chciałbym z pełną odpowiedzialnością, ale także z dumą powiedzieć, że Polska odniosła wielki historyczny sukces. W ciągu zaledwie 4 lat z niespełna ponad 7 GW mocy zainstalowanej dzisiaj osiągnęliśmy czy przekroczyliśmy 25 GW mocy zainstalowanej w odnawialnych źródłach energii. To świadoma, celowa polityka rządu, która wyraża się m.in. we wdrożeniu systemu aukcyjnego, aukcji OZE, które zostały wprowadzone do ustawy o odnawialnych źródłach energii w roku 2016. Dzięki temu zakontraktowaliśmy w ostatnich latach

ponad 12 GW nowych projektów, które zostaną wybudowane w ciągu najbliższych 2–3 lat. Już część tych projektów jest zrealizowana.

Największe sukcesy odnosimy, jeżeli chodzi o energetykę słoneczną, fotowoltaikę. Jesteśmy, zgodnie z danymi Eurostatu – to są dane oficjalne, europejskie – drugim rynkiem w Europie po Republice Federalnej Niemiec. 2 lata z rzędu, w roku 2021 i 2022, największe przyrosty rok do roku mocy zainstalowanej odnotowaliśmy właśnie w Niemczech, a na drugim miejscu w Polsce. Każdego roku te wartości oscylowały w okolicach 4 GW, a w ubiegłym roku przekroczyliśmy nawet 4 GW mocy zainstalowanej w fotowoltaice. Równoległe są duże projekty wiatrowe. W roku 2015 moc zainstalowana w wietrze na lądzie to 4,9 GW. W tej chwili przekroczyliśmy 9 GW mocy zainstalowanej. Zmiana ustawy dotycząca reguły 10H też w tym roku powoduje, że jest nowa perspektywa rozwoju jeszcze tego rynku o ok. 4–6 GW, jak oceniają różni eksperci z różnych organizacji branżowych.

Proszę państwa, obrazowo chcę powiedzieć, że OZE nie jest celem samym w sobie. Celem jest bezpieczeństwo energetyczne. Celem jest konkurencyjność gospodarki poprzez zwiększenie udziału energii odnawialnej. Ale żeby to osiągnąć, kluczem jest skuteczne zarządzanie i dostarczanie energii do odbiorców końcowych, energii, która też powinna być w akceptowalnej cenie. Kilka tygodni temu mieliśmy sytuację wystąpienia tzw. pików energii odnawialnej spowodowanych bardzo słonecznym, a jednocześnie bardzo wietrznym dniem. Podam państwu przykład, żeby zobrazować, z czym musimy się dzisiaj mierzyć. Otóż kiedy zachodzi słońce, jest godzina 19.00 – to było kilka tygodni wcześniej – również ucichnie wiatr, nagle w ciągu dosłownie pół godziny w systemie wypada nam ok. 20 GW mocy. I my w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym musimy w tak krótkim czasie uzupełnić ten brak, uruchamiając zimne rezerwy bazujące na węglu kamiennym i węglu brunatnym. Elastyczność tych źródeł jest ograniczona. W związku z tym w najbliższym czasie konieczna jest rozbudowa systemu magazynowania energii opartego na różnych technologiach. Chodzi zarówno o wielkoskalowe magazyny, czyli elektrownie szczytowo-pompowe, a także o rozproszone magazyny, o magazyny litowo-jonowe czy na sprężone powietrze, czy też magazyny kinetyczne. Projektujemy rozwiązania związane

z wykorzystaniem odnawialnego wodoru, magazynowanego w dużych magazynach takich jak kawerny solne, ale również w rozproszonych magazynach na terenie kraju.

Przedstawiam tę sytuację, proszę państwa, z tego względu, że niektórzy traktują rozwój OZE zero-jedynkowo i mówią, że powinniśmy wyłączyć wszystkie źródła węglowe, a w tym czasie uruchomić OZE. Ten kazus, który państwu przedstawiłem, związany z zależnością pogodową OZE, powoduje, że nasza odpowiedzialność całej klasy politycznej i wszystkich ekspertów, energetyków zawodowych musi koncentrować się na rozwiązaniach merytorycznych. Zawsze w każdej dyskusji, którą prowadzę, i na konferencjach, i na uniwersytetach, na politechnikach, bo też mam przyjemność być zapraszany do takich gremiów, ale szczególnie w parlamencie, podkreślam, że ta dyskusja wymaga odpowiedzialności, ta dyskusja wymaga merytoryki, broń Boże, populizmu. I również namawiam państwa senatorów do unikania wypowiedzi populistycznych, a koncentrowania się na merytoryce, dlatego że nie przewyciężymy praw fizyki, nie przewyciężymy praw przyrody. Również kwestie finansowania budowy systemu elektroenergetycznego czy przebudowy to są kwestie nie tylko polityczne. Chociaż oczywiście polityczne również, bo one wymagają zaplanowania dużych inwestycji, ale zachęcam państwa do zagłębienia się w podstawy merytoryczne tej często skomplikowanej dziedziny gospodarki, dziedziny życia, a nieuprawiania populistycznej demagogii.

Wracając do projektu ustawy... Jeszcze jedna ważna informacja dla państwa. W Polsce mamy krajowego operatora systemu przesyłu energii elektrycznej, to są Polskie Sieci Elektroenergetyczne. W Republice Federalnej Niemiec jest ich czterech, największych, mają podzielone strefy w kraju. Oprócz tego są jeszcze mniejsi, odpowiadający za dystrybucję energii elektrycznej. Drodzy Państwo, jeżeli mamy nadmiar energii w systemie, to również jest to zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego. Kiedy jest słoneczny dzień, powstają tzw. piki, które musimy jakoś zagospodarować. Jeżeli nie możemy ich zagospodarować, to krajowy operator, w przypadku Republiki Federalnej Niemiec ci czterech operatorzy, systemowo wyłączają te źródła wytwarzania energii. Jednakże te źródła wcześniej zostały zakontraktowane w aukcjach OZE czy w innym

systemie i w momencie ich wyłączenia wytwórcy energii mają roszczenie, mają żądanie o zapłatę ceny nawet za niewyprodukowaną energię elektryczną. Chciałem państwu powiedzieć o pewnej kwestii. To jest informacja oficjalna, ale w naszej dyskusji publicznej rzadko ta informacja pada. Korzystając z tego, że mam okazję być tutaj w Senacie, na posiedzeniu połączonych komisji, chciałbym powiedzieć, że Republika Federalna Niemiec rokrocznie wypłaca ok. 10 miliardów euro operatorom, producentom energii odnawialnej w Niemczech za wyłączenia tych źródeł w sytuacji, kiedy nie mają co zrobić z tą energią, bo jest nadwyżka energii. To tak mówię tylko obrazowo, że sprawa jest trudniejsza, niż nam się na pozór wydaje, że możemy budować dla samego budowania. My musimy zbudować taki system elektroenergetyczny, zrównoważony miks energetyczny, który będzie stabilny, ale który też będzie dawał szansę na rozwój gospodarki poprzez konkurencyjność, że tam będzie dużo energii odnawialnej, ale ona będzie także wyposażona w system magazynowania i skutecznego zarządzania. Bo nawet magazyn energii, który funkcjonuje, a nie ma systemu zarządzania energią wyposażonego w inteligentne narzędzia zarządzania, systemy zarządzania, też będzie źle pracował, bo on się naładuje już od rana i kiedy nadejdzie pik energii w godzinach południowych, w godzinach obiadowych on będzie naładowany. Dlatego potrzebne są systemy, które zarządzają, sterują tymi mechanizmami.

Proszę państwa, chcę powiedzieć, że polski rząd, pan premier Mateusz Morawiecki, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ma tę sytuację dokładnie zdiagnozowaną. My mamy plan, wiemy, co należy zrobić i w krótkim horyzoncie czasu, i w długiej perspektywie, do roku 2030 i 2040. Jednym z ważnych elementów tej polityki, która koncentruje się w strategii Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., jest ta ustawa, którą mam zaszczyt państwu w tej chwili przedstawiać. To bardzo ważna regulacja, która w kilku obszarach przynosi przełomowe rozwiązania, ale również implementuje przepisy dyrektywy RED II.

No właśnie, do rzeczy, przechodzę do omówienia projektu ustawy.

Proszę państwa, na dzisiejszym posiedzeniu komisji przedstawiamy ustawę o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw – druk senacki nr 1032. Należy podkreślić, że ustawa służy implementacji

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 2018 r., nr 2001, w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, która w przestrzeni publicznej funkcjonuje pod nazwą dyrektywy RED II. Transpozycja dyrektywy RED II dokonywana jest w szczególności w następujących obszarach.

Pierwszy obszar to ciepłownictwo i chłodnictwo. Zgodnie z dyrektywą RED II obowiązkowym celem OZE dla całego sektora ciepłownictwa i chłodnictwa jest wzrost udziału OZE o 0,8 punktu procentowego rocznie w latach 2021–2025 oraz o 1,1 punktu procentowego w latach 2026–2030. Osiągniemy to poprzez: zmiany dotyczące obowiązku przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci ciepłowniczej oraz zakupu ciepła z OZE, jak również gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu wytwarzanego z odnawialnych źródeł energii; rozwiązania pozwalające uwzględnić w taryfach koszty modernizacji i przyłączenia instalacji odnawialnych źródeł energii, w których wytwarzane jest ciepło, oraz instalacji, w których zagospodarowane jest ciepło odpadowe, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 7%... Widziałem, że na sali są przedstawiciele polskich banków, Związku Banków Polskich, tak że dodam, iż ta informacja jest bardzo ważna z punktu widzenia tzw. bankowości projektów, opłacalności czy rentowności projektów. Chcemy zagwarantować ten minimalny zwrot – i to jest zapisane w ustawie – na poziomie stopy zwrotu nie mniejszej niż 7%. Dalej: poprzez zwolnienia z obowiązku zatwierdzenia taryf przedsiębiorstw ze źródłami o mocy cieplnej nieprzekraczającej 5 MW, które spełniają dodatkowe warunki, m.in. wytwarzania ciepła z minimum 60% odnawialnych źródeł energii. Proponowane przepisy zapewnią rozwiązania zwiększające udział zielonej energii, dzięki czemu możliwe będzie obniżenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery, jak i kosztów związanych z systemem emisji.

Drugim obszarem regulacji są gwarancje pochodzenia. Odbiorcy końcowi, w tym przede wszystkim przedsiębiorcy, będą mogli wykazywać, że energia przez nich wykorzystana pochodziła z odnawialnych źródeł energii, np. z biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu i biogazu rolniczego. To zwiększy atrakcyjność Polski jako miejsca do inwestycji, to da

również możliwość tworzenia nowych miejsc pracy i szybszej transformacji energetycznej. Ustawa umożliwi także przystąpienie Urzędu Regulacji Energetyki do międzynarodowego stowarzyszenia Association of Issuing Bodies – AIB – co jest równoznaczne z umiędzynarodowieniem obrotu polskimi gwarancjami pochodzenia.

Trzeci obszar regulacji to Krajowy Punkt Kontaktowy OZE. Tworzymy pierwsze kompleksowe centrum informacji o procedurach i wymogach dla inwestorów i zwykłych obywateli chcących wybudować instalację odnawialnego źródła energii i korzystać z czystej energii. Liczymy, że dzięki dostępności i aktualności tych informacji każdy, korzystając z laptopa czy telefonu, będzie miał je w zasięgu ręki i będzie mógł zdobyć dokładne oraz aktualne informacje na temat obowiązujących procedur. Punkt będzie udzielał wskazówek i wsparcia w procedurze składania wniosków, wydawania zezwoleń w zakresie budowy nowych instalacji OZE. To nowa jakość obsługi społeczeństwa. Krajowy Punkt Kontaktowy OZE będzie zlokalizowany w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, ale też każdorazowo w jednostce administracji rządowej odpowiedzialnej za obszar: klimat i energia.

Kolejny obszar regulacji to procedury administracyjne. Zwiększamy moc zainstalowaną fotowoltaiki i pomp ciepła niewymagających pozwolenia na budowę z 50 do 150 kW. To rozwiązanie wynikające z art. 16 dyrektywy RED II pozwoli w szczególności małym przedsiębiorcom i rolnikom na szybszą budowę instalacji OZE bez zbędnych procedur. Na marginesie warto przypomnieć, że, proszę państwa, w ciągu ostatnich 3,5 roku zwiększyliśmy liczbę prosumentów w Polsce ze 150 tysięcy do blisko 1 miliona 300 tysięcy. W międzyczasie, reagując na sytuację związaną z nadwyżkami energii w sieci – oczywiście te nadwyżki są w pewnych godzinach dnia – zmieniliśmy rozliczenie prosumentów, przechodząc z net-meteringu, czyli systemu opustowego, na system handlu nadwyżek energii, nazywany net-billingiem. I chciałbym tu również w sposób jednoznaczny i zdecydowany odkładać to, co słyszę często w dyskusji publicznej – nawet wczoraj miałem, proszę państwa, przyjemność być gościem programu „Minęła 8” w Telewizji Polskiej i słyszałem, jak jedna z uczestniczek tego programu dalej powtarza, że tak powiem, przekaz dnia, że zamordowaliśmy

fotowoltaikę prosumencką, wprowadzając net-billing. Proszę państwa, otóż jest dokładnie odwrotnie. Od momentu wprowadzenia net-billingu mamy 300 tysięcy nowych prosumentów i ten system rozliczeń jest bardziej opłacalny od starego systemu, opartego na opustach, co bardzo łatwo potwierdzić u operatorów, także u samych prosumentów, którzy mogą przedstawić rachunki. Ja powiem tylko, proszę państwa, że sam jestem prosumentem rozliczającym się w nowym systemie i od września zeszłego roku zapłaciłem 286 zł za energię elektryczną, a to był raczej okres jesienno-zimowy. A więc chciałbym zdecydowanie zanegować nieprawdziwe informacje, które pojawiają się w przestrzeni publicznej co do rzekomej niekorzystności nowego systemu rozliczeń prosumentów. To jest nieprawda.

Proszę państwa, oprócz transpozycji dyrektywy RED II mającej wymiar międzynarodowy, bo wdraża się przepisy europejskie, prezentowana ustawa wprowadza rozwiązania wspierające rozwój OZE w Polsce. Są to przede wszystkim obszary, po pierwsze, wsparcia wykorzystania biometanu. Określono zupełnie nowe ramy prawne dla funkcjonowania rynku biometanu w Polsce. Umożliwi to nie tylko dywersyfikację przychodów wielu podmiotów borykających się z nadmiarem odpadów i produktów ubocznych – np. w sektorze rolnym czy przetwórstwa rolno-spożywczego, ale także w sektorze komunalnym wykorzystującym biogaz ze składowisk czy z instalacji składowiskowych, czy z oczyszczalni ścieków – lecz także wpłynie na możliwość, że tak powiem, zazielenienia sieci gazowej, bo odpowiednia ilość biometanu pozwoli na wprowadzenie do sieci dystrybucyjnych gazu biometanu, czyli zielonego gazu, oraz wykorzystanie biometanu do produkcji biopaliw. W szczególności przewidziano w ustawie wprowadzenie definicji i zasad prowadzenia działalności, a także nowy system wsparcia, pomocy publicznej dla wytwórców wytwarzających biometan w ramach taryfy *feed-in-premium* dla instalacji do 1 MW. Wykorzystanie biometanu to promocja energetyki rozproszonej, dotyczy to często małych przedsiębiorców działających lokalnie, to wreszcie też droga do wzmocnienia krajowej produkcji biometanu i sektora rolnictwa, i jest to nasza odpowiedź na węglowodory pochodzące z zagranicy, a szczególnie ze wschodu.

Na sali jest pan Janusz Kowalski, wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi. Drodzy Państwo, wspólnie z panem ministrem i z delegacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także z delegacją Ministerstwa Klimatu i Środowiska mieliśmy zaszczyt wizytować w lutym tego roku na zaproszenie Królestwa Danii dedykowane instalacje w Danii. Proszę państwa, Polska ma znacznie większy potencjał niż Dania w zakresie wytwarzania biometanu, bo jesteśmy krajem większym obszarowo, a także produkcja rolna jest tu na wyższym poziomie. Nie będę wchodził w szczegóły, ale powiem, że jesteśmy w stałych kontaktach z producentami biometanu w Danii, także jeżeli chodzi o przemysł duński, wytwarzanie urządzeń w tym zakresie i ich wykorzystanie do budowy potencjału tego przemysłu w Polsce. Mam nadzieję, że po przyjęciu tej ustawy w krótkim czasie zaproponujemy, wspólnie z panem ministrem, z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, specjalny program pomocy publicznej dedykowany także powstawaniu biometanowni, które będą efektywne ekonomicznie, ale będą także przyjazne dla środowiska w kontekście bezodporności, co ma ogromne znaczenie dla zwiększenia akceptowalności powstawania takich instalacji w naszym kraju.

Drodzy Państwo, drugi obszar regulacji to kwestie prosumenta lokatorskiego. Wprowadzenie definicji prosumenta lokatorskiego zwiększy wachlarz możliwości dla rozwoju wytwarzania energii w mikroinstalacjach fotowoltaicznych na budynkach wielorodzinnych. To rozwiązanie pozwalające spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym na wytwarzanie energii na potrzeby części wspólnej budynku, ale także na potrzeby mieszkań indywidualnych, bo taka możliwość też istnieje. Instalacja ma zapewnić pokrycie potrzeb, a zysk ze sprzedanej nadwyżki energii trafi do depozytu prosumenckiego i obniży koszty utrzymania nieruchomości, przekładając się na korzyści dla mieszkańców. Dodatkowo warto zauważyć, że w ustawie, która została przyjęta pod koniec 2022 r., a weszła w życie 1 kwietnia tego roku, wprowadziliśmy instytucję prosumenta wirtualnego i prosumenta zbiorowego. Prosument wirtualny będzie wykorzystywał mechanizm rozliczenia wirtualnego. Wejdzie to w życie – bo w tej chwili trwa *vacatio legis* – 2 lipca przyszłego roku i pozwoli na to, by w Polsce mogło powstać nawet kilkanaście milionów prosumentów w tym systemie wirtualnym.

Czyli korzystając z instalacji nie takiej konkretnie zainstalowanej na dachu budynku, ale z instalacji oddalanej nawet o kilkaset kilometrów, będziemy w stanie, jako odbiorcy indywidualni, obniżyć nasze rachunki za energię elektryczną. Te przepisy już obowiązują, trwa *vacatio legis*, w przyszłym roku wejdą w życie.

Kolejny niesłyszany ważny obszar regulacji to klastry energii oraz spółdzielnie energetyczne. Proszę państwa, dzisiaj w Polsce mamy 170 klastrów energii, ale takich aktywnie działających, profesjonalnych, które działają w wymiarze finansowym, w wymiarze biznesowym, jest może kilkadziesiąt, ok. 30, i je moglibyśmy pokazać jako przykład. Powstała także Krajowa Izba Klastrów Energii skupiająca te inicjatywy. Ale na dzień dzisiejszy regulacje w ustawie nie są w tej mierze precyzyjne i tylko tam, gdzie mamy do czynienia z ludźmi rzeczywiście bardzo kreatywnymi, te klastry przynoszą dobre rezultaty ekonomiczne. Rozwiązania, które proponujemy w tej ustawie, spowodują, że praktycznie każdy klastrowy obszar energii będzie miał jasne, czytelne zachęty ekonomiczne i warunki do prowadzenia działalności. Celem tych regulacji jest stworzenie, tak jak powiedziałem, atrakcyjnych warunków dla rozwoju energetyki rozproszonej, poprawa lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, w tym poprzez magazynowanie energii i zapewnienie szerszego wykorzystania miejscowych zasobów. W ustawie wprowadzamy czytelne zasady tworzenia klastrów, a przede wszystkim okresowy mechanizm wsparcia polegający na zwolnieniach z części tzw. opłaty dystrybucyjnej, na zwolnieniu z opłaty OZE, zwolnieniu z obowiązku umarzania gwarancji pochodzenia. Dzięki temu wzmocnimy procesy zawiązywania klastrów, co ma wymiar społeczny i ekonomiczny. W ustawie jest zapisany mechanizm preferujący każde zwiększenie autokonsumpcji energii o kolejne 10% powyżej 60% zużycia, klastry energii są też zwolnione z 5% opłaty dystrybucyjnej zmiennej, a maksymalizując zużycie autokonsumpcji do 100%, możemy uzyskać nawet 25% opustu. Dzięki temu energia kupowana w klastrze przez klastrowiczów, członków klastra, ale także przez podmioty zewnętrzne, które będą kupować energię z klastra, będzie każdorazowo tańsza niż energia dostarczona przez operatora zawodowego energetyki zawodowej.

Spółdzielnie energetyczne. Podstawowym celem projektowanych zmian jest poprawa

warunków dla rozwoju energetyki rozproszonej na terenach wiejskich w formie spółdzielni energetycznych. Przygotowywane przepisy mają ułatwić tworzenie i funkcjonowanie tej formy lokalnego zrzeszania, a także zachęcić podmioty do angażowania się w tego rodzaju inicjatywy. Zmiany przewidziane w projekcie dotyczą doprecyzowania definicji i przedmiotu działalności spółdzielni energetycznych, zdefiniowania obszaru działalności spółdzielni za pomocą punktów poboru energii, wytwórców i odbiorców, doprecyzowania warunków współpracy spółdzielni energetycznej ze sprzedawcami energii oraz operatorami systemów dystrybucyjnych, uproszczenia sprawozdawczości, doprecyzowania zasad rozliczeń spółdzielni energetycznej, wprowadzenia ułatwień dotyczących przyłączenia nowych źródeł OZE w ramach spółdzielni energetycznej.

Kolejnym ważnym obszarem regulacji w ustawie jest wsparcie operacyjne dla instalacji zmodernizowanych. Są to przede wszystkim małe elektrownie wodne czy też inne małe instalacje, m.in. związane z wytwarzaniem biogazu. Przepisy ustawy o OZE gwarantują szereg mechanizmów wsparcia dla nowych instalacji na okres od 15 do 17 lat. Wyzwaniem kolejnych lat jest nie tylko budowa nowych instalacji, ale także utrzymanie istniejących instalacji w dobrej kondycji technicznej. Dochodzimy w tej chwili do takiego momentu, że w przypadku części instalacji dobiega się do końca 15-letniego okresu wsparcia, a jak gdyby brak wyjścia z systemu wsparcia, pomocy publicznej, może spowodować, że one utracą swoją rentowność. Dochodzimy do przekonania – i to proponujemy w tej ustawie – że lepiej jest nadal wspierać te instalacje, być może z mniejszą intensywnością, ale nadal je wspierać, niż doprowadzić do ich likwidacji, bo budowa nowych źródeł wytwarzania jest bardziej kosztowna. Ustawa wprowadza dodatkowy system wsparcia operacyjnego na maksymalnie 10 lat. Wsparcie pozwoli na optymalizację kosztów i utrzymanie w systemie instalacji o stałym i przewidywalnym profilu wytwarzania, przede wszystkim biomasowych, biogazowych oraz małych elektrowni wodnych, których stan techniczny pozwala na dalszą pracę. Z kolei system wsparcia dla instalacji zmodernizowanych – wsparcie maksymalnie 15-letnie – wprowadza zasadę, zgodnie z którą wysokość wsparcia uzależniona będzie od stopnia poniesionych

nakładów inwestycyjnych. Dzięki obu tym rozwiązaniom w systemie energetycznym pozostaną jednostki OZE, które w innym przypadku prawdopodobnie zostałyby zlikwidowane.

Kolejny ważny punkt w tej ustawie to przepisy dotyczące hybrydowych instalacji OZE. Ustawa wprowadza istotne zmiany w stosunku do obowiązującej dziś definicji hybrydowej instalacji OZE, tj. zwiększenie stopnia wykorzystania mocy tej instalacji z 40% do 60%, czyli z 3 tysięcy 504 godzin do 5 tysięcy 256 MWh/MW na rok w przypadku udziału w systemach wsparcia. Chodzi, proszę państwa, o zwiększenie sprawności takich instalacji – ich charakterystyka pracy będzie zbliżona do bloków węglowych. Dzisiaj nie wiemy jeszcze, ale być może jest to technologia, jest to rozwiązanie, które pozwoli nam zapanować nad niestabilnymi odnawialnymi źródłami energii. Jest też wymóg współpracy tych technologii z magazynami energii – każda taka instalacja będzie musiała być wyposażona obligatoryjnie w magazyn energii. Zmiany zapewnią korzyści dla stabilizacji sieci elektroenergetycznej i pozwolą na uniknięcie części istotnych wydatków na rozbudowę czy modernizację sieci. Dzięki temu, proszę państwa, będziemy w stanie – chociaż wiemy, że w najbliższych latach będziemy musieli ponieść istotne nakłady na przebudowę systemu dystrybucji energii elektrycznej – zaoszczędzić środki, które będą wydatkowane na sieci energetyczne. Po prostu takie instalacje wykorzystujące różne technologie OZE w połączeniu, np. fotowoltaikę z biogazownią czy z małą elektrownią wodną albo z elektrownią wiatrową, przy wykorzystaniu jednocześnie magazynu energii, będą bardziej przyjazne w swojej charakterystyce pracy wobec sieci elektroenergetycznych, będą również bardziej stabilnie funkcjonować. Ta sprawność może osiągnąć, tak jak powiedziałem, nawet 60%.

Kolejny ważny obszar to morska energetyka wiatrowa. W dniu 17 grudnia 2020 r. Sejm przyjął ustawę o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. Tam wprowadziliśmy cały system pomocy publicznej, on został notyfikowany w Komisji Europejskiej. Realizujemy w tej chwili pierwszy etap rozwoju energetyki wiatrowej na morzu. Ten pierwszy etap to moc zainstalowana 5,9 GW. Pierwsze turbiny będą fizycznie budowane na przełomie roku 2025 i 2026. Rok 2026 to ten rok, który, jak przewidujemy, będzie czasem wielkich inwestycji na Bałtyku.

Z kolei w tej ustawie zwiększamy nasze ambicje z 11,9 GW... przepraszam, z 10,9 GW, co jest wpisane w ustawie i jest odzwierciedlone w Polityce Energetycznej Polski do roku 2030, do poziomu 18 GW i chcemy, aby ta wielkość została zainstalowana do roku 2040. Zrobimy to dzięki zwiększeniu mocy w kolejnych aukcjach OZE. I tak dotychczas w ustawie przewidzieliśmy w roku 2025 i w roku 2027 aukcje o mocy 2,5 GW. W teraz proponowanej Wysokiej Izbie ustawie zwiększamy tę moc, w roku 2025 do 4 GW, w roku 2027 również do 4 GW, a w kolejnych latach będą to 2 GW w 2029 r. i 2 GW w 2031 r. W sumie w roku 2030 moc zainstalowana w morskich farmach wiatrowych wyniesie, tak jak powiedziałem, 5,9 GW, ale już w roku 2040, a być może nawet wcześniej, 18 GW. Jak obliczyli eksperci z Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej, z tej mocy możemy zaopatrzyć polską gospodarkę w ponad 30% energii, a być może nawet w więcej – zależy to od wietrzności, od stabilności wytwarzania energii w tym źródle, wietrze na morzu. W tej chwili trwają już prace związane z budową terminala instalacyjnego, czyli portu instalacyjnego w Świnoujściu. To jest projekt realizowany przez PKN Orlen, spółkę celową, która realizuje port instalacyjny. Wiemy o projektach, które są przygotowywane – m.in. w Ustce, w Łebie, w Kołobrzegu – jeżeli chodzi o porty serwisowe. W przygotowaniu jest także port instalacyjny w Gdańsku. Do czasu rozpoczęcia budowy w roku 2025, 2026 – będzie to przede wszystkim rok 2026, ale być może w 2025 r., pod koniec roku rozpoczną się pierwsze prace dotyczące wbijania fundamentów – te instalacje w portach będą już gotowe.

Szanowni Państwo, jak widać na podstawie przedstawionego przeze mnie zarysu przepisów, zmiany są bardzo obszerne, przekrojowe, często skomplikowane, wypracowywane przez wiele miesięcy, ale niezwykle potrzebne.

Chciałbym tutaj podkreślić ogromne zaangażowanie zespołu Departamentu Odnawialnych Źródeł Energii w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Prace nad tą ustawą trwały blisko 3 lata, włącznie z ponadrocznym okresem konsultacji publicznych – tak jak powiedziałem, było ponad 1 tysiąc 200 uwag, które spłynęły, i one też wymagały konsultacji, później ponownych konsultacji, opiniowania z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ustawa jest powszechnie oceniana jako bardzo korzystna dla gospodarki, również dla sektora odnawialnych źródeł energii. Przepisy transponują... Przepisy dyrektywy RED II realizują kamień milowy ujęty w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności, a także mają szerokie poparcie strony społecznej.

Panie Przewodniczący, Wysokie Komisje, Szanowni Państwo, w imieniu minister klimatu i środowiska, pani minister Anny Moskwy, a także w imieniu rządu pana premiera Mateusza Morawieckiego zwracam się z prośbą do pań i panów senatorów, a także do Wysokich Komisji, o przyjęcie ustawy i pozytywne zaopiniowanie tego projektu. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję panu ministrowi za dogłębne, analityczne przedstawienie ustawy. Zawsze jesteśmy pod wrażeniem, można powiedzieć, precyzyjności wystąpień pana ministra, gdy pokazuje pan te elementy rzeczywiście istotne i kluczowe dla ustawy.

Pan minister Kowalski prosi o głos, ministerstwo rolnictwo. Prosimy również pana ministra. Tylko prosiłbym tak syntetycznie, bo...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
JANUSZ KOWALSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Bardzo krótko. Chcę ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podkreślić to, o czym powiedział pan minister Ireneusz Zyska, że ta przygotowana przez Ministerstwo Klimatu i Środowisko ustawa, największa od lat nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii, jest fundamentalna z punktu widzenia rozwoju OZE, w tym rolniczych odnawialnych źródeł energii. My jako Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi jesteśmy nią zainteresowani tym bardziej, że uczestniczyliśmy w pracach nad tą ustawą – tu dziękuję wszystkim urzędnikom

Ministerstwa Klimatu i Środowiska za przychylność wobec włączenia naszych rozwiązań. Chodzi rzeczywiście przede wszystkim o reformę spółdzielni energetycznych. Mamy ich w tej chwili 8 zarejestrowanych w KOWR, ale ufamy, że te przepisy, które szanownym państwu senatorom zaproponowaliśmy, spowodują większą dynamikę rozwoju spółdzielni energetycznych jako instrumentu do realizacji OZE na obszarach wiejskich. Druga rzecz, którą bardzo mocno, jako Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wspieraliśmy, to jest ten mechanizm, o którym mówił pan minister Ireneusz Zyska, prosty mechanizm wsparcia produkcji biometanu, a więc oczyszczonego biogazu, który ma zastąpić importowany gaz ziemny. Biometan pochodzenia rolniczego to jest rzeczywiście przyszłość.

W tym momencie chciałbym serdecznie podziękować również państwu senatorom za znakomitą współpracę i pracę nad ustawą o biogazowniach rolniczych – ustawa ta została przyjęta bez nawet 1 głosu sprzeciwu. Zachęcam państwa do poparcia również tej bardzo ważnej nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii. Dziękuję też panu ministrowi Ireneuszowi Zysce za otwartość na argumenty strony społecznej i rolników, a także firm, które realizują projekty OZE. To naprawdę fundamentalna reforma, jeżeli chodzi o OZE, i ufam, że również ponadpolitycznie zostanie przyjęta. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję szanownemu panu ministrowi za zabranie głosu.

Teraz byśmy poprosili pana mecenasa o przedstawienie uwag do ustawy, a jest ich trochę. A później... Pan senator Mężydło prosił o zabranie głosu, więc udzielimy głosu w dyskusji.

Proszę bardzo.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panowie Przewodniczący! Panowie Ministrowie! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Panie Przewodniczący, ja może bym zaproponował, żeby po skrótowym przedstawieniu każdej z uwag Biura Legislacyjnego pan minister odnosił się do niej, mówiąc, czy ją akceptuje, czy też nie. Myślę, że to usprawni pracę nad procedowaną ustawą.

Zacznę od tego, że Biuro Legislacyjne zgłosiło 21 uwag do procedowanej ustawy.

Jeżeli chodzi o uwagę pierwszą, ma ona na celu doprecyzowanie proponowanego art. 4c ust. 12 ustawy o OZE określeniem wskazanych w niej tzw. innych danych teleadresowych zamieszczanych we wniosku prosumenta energii elektrycznej.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Stanowisko rządu?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Tak. Bardzo dziękuję panu mecenasowi. Jak zawsze ta współpraca z Biurem Legislacyjnym Senatu przy procesie legislacyjnym jest na najwyższym poziomie, tak że przyjmujemy tę propozycję. A co do tej konkretnej uwagi, to oczywiście jesteśmy za, akceptujemy.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.
Kolejna, druga.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Uwaga druga ma na celu zapewnienie kompatybilności proponowanego przepisu art. 10 ust. 2a ustawy o OZE co do zakresu objętego jego regulacją oświadczenia.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Stanowisko rządu?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Tak, akceptujemy.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

To jest akceptowane, tak?
Trzecia uwaga.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Uwaga trzecia likwiduje odwołanie się w art. 70b ust. 17 ustawy o OZE do uchylanego, nieobowiązującego przepisu.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Tak, akceptujemy.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Stanowisko rządu jest pozytywne. Dobrze.
Czwarta.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Uwaga czwarta ma na celu zapewnienie kompatybilności proponowanych przepisów art. 70h ustawy OZE co do spraw będących przedmiotem objętych ich regulacją zaświadczenia.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Stanowisko pozytywne.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Piąta uwaga.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga piąta ma na celu usunięcie błędnego oznaczenia jednostek redakcyjnych, do których odwołuje się proponowane upoważnienie ustawowe w art. 74 ust. 9 pkt 4 ustawy o OZE. Ale proponuję również – to też uzgodniliśmy na roboczo z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska – rozszerzenie proponowanej poprawki o poprawkę dotyczącą zmiany w art. 74 w ust. 9, bo we wprowadzeniu do wyliczenia należy dokonać korekty redakcyjnej. Przepis mówi „rodzaje instalacji wykorzystujące”, a powinno to być „rodzaje instalacji wykorzystujących”. A więc tutaj jest prośba o przyjęcie poprawki polegającej na zastąpieniu w tym wprowadzeniu do wyliczenia wyrazu „wykorzystujące” wyrazem „wykorzystujących”.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Bardzo dziękuję panu mecenasowi za zwrócenie uwagi na ten niuans. Oczywiście stanowisko jest pozytywne, akceptujemy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.
Szósta uwaga.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo.

Uwaga szósta ma na celu doprecyzowanie proponowanego art. 79 ust. 3 pkt 5c ustawy o OZE w zakresie objętych jego regulacją instalacji.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Stanowisko pozytywne.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję. Jesteśmy przy szóstej... Chyba można by nawet bardziej syntetycznie przedstawiać uwagi pana mecenasa, bo widzicie je, macie te propozycje. Tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy trzeba tak...

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Panie Przewodniczący, wcześniej, dzięki życzliwości Biura Legislacyjnego, nasze zespoły na roboczo uzgodniły pewne rzeczy, tak że...

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Super.)

...szybciej można by procedować.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dobrze, dobrze. To może być...

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

To uwaga siódma.

Wspólne posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (113.)
oraz Komisji Środowiska (118.)

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Akceptujemy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Siódma uwaga zaakceptowana.
Uwaga ósma?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga ósma dotyczy propozycji zrezygnowania z określania w drodze rozporządzenia zasad prowadzenia kontroli. Tutaj też wypracowaliśmy wspólny konsensus co do proponowanej poprawki. Ja może odczytam treść. „W art. 1 w pktcie 96 w lit. d: w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy «ust. 2a i 2b» zastępuje się wyrazami «ust. 2a–2c»; dodaje się ust. 2c w brzmieniu: «2c. Prezes URE przeprowadza kontrolę warunków technicznych zakupu ciepła określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3»”. I lit. b jest tak: „w lit. e, w ust. 3 w pktcie 3 skreśla się wyrazy «zasady i»”.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Dziękuję za tę propozycję. Naprawdę tutaj pan mecenas oddał istotę sprawy, tak że w tym kształcie jest to zdecydowanie lepiej przedstawione. Cieszę się. Tak że tutaj popieramy tę uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

My nie mamy tego zapisanego w opinii, ale została przedstawiona przez pana mecenasa ta proponowana poprawka – tak?

Uwaga dziewiąta.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga dziewiąta ma charakter redakcyjny.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Akceptujemy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dobrze.
Dziesiąta?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga dziesiąta wskazuje na wątpliwości związane ze sposobem regulowania w art. 121 ust. 11 ustawy o OZE spraw dotyczących opracowania, publikacji, aktualizacji szczegółowego programu akredytacji jednostek akredytowanych. I to jest bez propozycji poprawki.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Panie Przewodniczący, tutaj niestety muszę troszkę wyjaśnić wątpliwości.

Otóż w zakresie pierwszej wątpliwości wyjaśniam, że przepis jest zgodny z intencją projektodawcy. Polskie Centrum Akredytacji tworzy program we współpracy z ministrem. Współpraca ma polegać na konsultowaniu roboczej wersji programu z ministrem. Sam program nadal będzie dokumentem opracowanym przez Polskie Centrum Akredytacji.

W zakresie drugiej wątpliwości wyjaśniam, że intencją jest, aby Polskie Centrum Akredytacji

publikowało program na swojej stronie internetowej.

W zakresie trzeciej wątpliwości wyjaśniam, że intencją jest, aby Polskie Centrum Akredytacji publikowało program niezwłocznie po jego opracowaniu lub dokonaniu aktualizacji.

W zakresie czwartej wątpliwości wyjaśniam, że intencją jest, aby obowiązek publikacji dotyczył również aktualizacji programu.

I w odniesieniu do uwag dotyczących analogicznych przepisów wyjaśniam, że w zakresie art. 124 ust. 13, art. 124a ust. 7 i art. 125a ust. 1 intencją projektodawcy jest, aby Towarowa Giełda Energii publikowała dane, o których mowa w tym przepisie, na swojej stronie internetowej. Termin publikacji tych dokumentów jest wskazany w wymienionych przepisach. Z kolei w zakresie art. 128 ust. 6 pkt 3 wyjaśniam, że miejsce publikacji określa art. 128 ust. 8 ustawy. Jeśli chodzi o termin publikacji, intencją projektodawcy jest pozostawienie swobody prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie realizowanego zadania.

Jeżeli w opinii Biura Legislacyjnego przepisy wymagają doprecyzowania w oparciu o przedstawione wyjaśnienia, proponuję, aby takie doprecyzowania zostały dodane w ramach upoważnienia i w ramach ewentualnej współpracy roboczej po posiedzeniu komisji.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję bardzo...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański: Dziękuję bardzo, Panie Ministrze. Uwaga jedenasta. Ta uwaga ma charakter konstytucyjny i dotyczy...)

Zaraz, ale zakończmy ten temat.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziesiąta – tu nie mamy propozycji poprawki...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Tutaj, Panie Przewodniczący, jak rozumiem, po posiedzeniu...

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Aha, może się pojawić...)

...tak, połączonych komisji... Tak.

(Głos z sali: Pojawi się po posiedzeniu komisji...)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dobrze.

Uwaga jedenasta.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Uwaga jedenasta ma charakter konstytucyjny i dotyczy zastrzeżeń związanych z upoważnieniem prezesa UDT do opracowywania wzoru wniosku o zmianę danych certyfikatu. W ocenie Biura Legislacyjnego wzór tego wniosku powinien być określony w drodze przepisów powszechnie obowiązujących, tj. rozporządzenia, w szczególności z uwagi na to, że przepisy ustawy nie określają zakresu takiego wniosku. Dziękuję bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W odniesieniu do pierwszej z podniesionych wątpliwości, dotyczącej wzoru wniosku, przyjmujemy brzmienie poprawek zaproponowanych przez Biuro Legislacyjne. Ale w odniesieniu do drugiej wątpliwości, dotyczącej trybu zmian tych danych, wyjaśniam, że w opinii projektodawcy zmiana danych jest prostą czynnością materialnotechniczną, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wydawania wtórnika, co określa art. 144 ustawy. W związku z tym nie jest konieczne uzupełnienie projektu o szczegółowe przepisy dotyczące trybu i sposobu wykonywania tej czynności. Przepis był tworzony wraz z Urzędem Dozoru Technicznego na podstawie dotychczasowych doświadczeń, taka formuła

funkcjonuje dotychczas, jeżeli chodzi o działalność Urzędu Dozoru Technicznego. My proponujemy, żeby zachować właśnie taką formę.

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Czyli, jak rozumiem, w tej uwadze jedenastej propozycja poprawki dotycząca art. 1 jest akceptowalna. Tak?)

Tak.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: A tej dotyczącej art. 44 nie akceptujecie – tak? Nie akceptujecie? Tak?)

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

To jest konsekwencja, Panie Przewodniczący – jeżeli mogę tutaj słowo dodać – zmiany w art. 152. Czyli rozumiem, że pan minister te proponowane poprawki akceptuje, ale uwag w dalszej części, które nie dotyczą poprawki, już nie.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Rozumiem.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Ja może poproszę panią mecenas Agnieszkę Mołdawska, Departament Prawny, Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

RADCA PRAWNY
W DEPARTAMENCIE PRAWNYM
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
AGNIESZKA MOŁDAWSKA

Dziękuję. Agnieszka Mołdawska, Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Tak, Panie Mecenasie, potwierdzamy, że akceptujemy proponowane poprawki dotyczące

przeniesienia wzoru wniosku o aktualizację certyfikatu do rozporządzenia wraz ze zmianą dotyczącą art. 44, czyli utrzymania w mocy rozporządzenia, z kolei dalsze wyjaśnienia pana ministra dotyczyły treści pana wątpliwości przekazanych w opinii pisemnej, których w tym momencie pan po prostu nie podnosił. Dziękujemy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję...

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Tak, dziękuję bardzo.

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Pan mecenas.)

Przyjmuję do wiadomości oczywiście wyjaśnienia pana ministra.

I przechodzę do uwagi dwunastej.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dwunasta uwaga. Dobrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Akceptujemy i popieramy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Trzynasta.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga trzynasta ma również charakter konstytucyjny i wskazuje na zastrzeżenia do

proponowanego art. 160a ustawy o OZE w zakresie przewidzianego w nim udostępnienia danych osobowych. Dziękuję bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Panie Przewodniczący, akceptujemy poprawkę zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne do art. 1 pkt 120, który dotyczy dodawanego art. 160a ust. 3 pkt 2, oznaczoną w opinii literą „a”, dotycząca danych przesyłanych przez formularz. Ale w odniesieniu do poruszonych przez Biuro Legislacyjne wątpliwości dotyczących katalogu przedmiotów przetwarzających dane wyjaśniam, że niecelowe jest określenie w przepisach zamkniętego katalogu, ponieważ nie można przewidzieć, który organ administracji publicznej będzie właściwy do odpowiedzi na pytanie zadane za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego. Intencja tego przepisu jest taka, że dane zawsze będą udostępniane organom administracji publicznej w celu realizacji zadań określonych ustawą. W związku z tym jeżeli w opinii Biura Legislacyjnego przepis należałoby doprecyzować w takim kierunku, to zgadzamy się na takie rozwiązanie, jeśli Biuro Legislacyjne proponuje brzmienie przepisu. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.
Proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Panie Przewodniczący, jeżeli można...
Dziękuję bardzo, Panie Ministrze. Akurat mieliśmy możliwość wypracowania na roboczo takiej propozycji poprawki, która w zupełności, to znaczy na pewno doprecyzuje ten zakres podmiotowy. Szybko ją odczytam. Poprawka

polegałaby na nadaniu we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 12 w art. 160a brzmienia: „W celu udzielenia odpowiedzi na pytanie zgodnie z ust. 7, minister właściwy do spraw klimatu może udostępnić dane osobowe, o których mowa w ust. 9, w postaci elektronicznej, właściwemu do odpowiedzi na pytanie organowi administracji publicznej, w szczególności:”. Czyli tutaj mamy zawężenie do organów administracji publicznej.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska: Tak, bardzo...)
Obecnie mamy wszystkie...

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Bardzo dziękuję, Panie Mecenasie. Akceptujemy tę propozycję.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

To jest proponowana poprawka nr 14, tak?
Piętnasta uwaga.
(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański: Uwaga czternasta...)
(Senator Jerzy Chróścikowski: Czternasta teraz.)

Zaraz, tu...
(Senator Jerzy Chróścikowski: Czternasta teraz.)

Teraz czternasta. Dobrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Czternastą akceptujemy.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Czternasta jest akceptowana...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański: Te-
raz uwaga piętnasta...)

Uwaga piętnasta.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Akceptujemy.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Szesnasta.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga szesnasta to również uwaga o charakterze konstytucyjnym. Wskazuje ona na wątpliwości proponowanego art. 160a ustawy o OZE w kontekście określonego w art. 45 konstytucji prawa do sądu w sytuacji, gdy wyklucza się możliwość odwołania wnioskodawcy od negatywnego dla niego rozstrzygnięcia w postaci odmowy udzielenia mu odpowiedzi na pytanie, o którą on wnosi.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Szanowni Państwo, tutaj muszę wyjaśnić, że korzystanie z Krajowego Punktu Kontaktowego nie jest postępowaniem administracyjnym. To jest prosta czynność techniczna, polegająca na szybkim pozyskaniu informacji. Obrazowo: działanie punktu ma być podobne do działania punktu informacji dla przedsiębiorców w zakresie, w jakim odpowiada on na pytania przedsiębiorców. Krajowy Punkt Kontaktowy ma funkcjonować obok i niezależnie od wszelkich instytucji przewidzianych w obowiązujących

przepisach prawa, tj. postępowania administracyjnego – złożenia skargi, wniosku, petycji, wystąpienia z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej. Wyraźne wyłączenie stosowania k.p.a. ma zapobiegać wątpliwościom co do statusu informacji udzielanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy. Nie są one wiążące, nie mają wpływu na przebieg ewentualnych postępowań, nie zastępują czynności w postępowaniu administracyjnym. W związku z tym trudno mówić o stosowaniu środków zaskarżenia bądź jakimkolwiek związku zagadnienia z konstytucyjnym prawem do sądu. W naszej opinii zatem przepisy są kompletne i wystarczające.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański:
Przyjmuję do wiadomości wyjaśnienia pana mi-
nistra i przechodzę do uwagi siedemnastej.)

Siedemnastej. Dobrze.

Stanowisko rządu?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Przychylamy się do wątpliwości Biura Legislacyjnego, jednak w zakresie poprawki zaproponowanej w lit. a proponujemy, zamiast skreślenia lit. f, pozostawić ją, za to w art. 168 pkt 14 skreślić wyrazy „o którym mowa w art. 7”. Akceptujemy poprawkę zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne w lit. b.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze, za tę propozycję poprawki. Uprzedził mnie pan minister. Jak najbardziej ona jest zasadna. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

No to pan mecenas doprecyzuje to – tak?
*(Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański:*
I uwaga osiemnasta. Tak.)
Dobra, osiemnasta.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Akceptujemy osiemnastą uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziewiętnasta?
*(Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański:*
Dziewiętnasta i może od razu dwudziesta.)

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Również dziewiętnastą akceptujemy, dwudziestą także.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

I została ostatnia uwaga.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Uwaga dwudziesta pierwsza to jest uwaga dotycząca przepisu przejściowego art. 42 i wskazuje na ogólnikowość i niezrozumiałość tego przepisu, które to elementy mogą powodować problemy w interpretacji i w stosowaniu przepisów przejściowych. Dziękuję bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Panie Przewodniczący, generalnie przychylamy się do stanowiska Biura Legislacyjnego. Przepis można doprecyzować w zakresie sposobu dokonywania aktualizacji, o której w tym przepisie mowa. Proponuję jednak, aby Biuro Legislacyjne przedstawiło ostateczną propozycję brzmienia doprecyzowanego przepisu. Ale ponieważ ten przepis dotyczy obszaru, za który odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i ściśle współpracowaliśmy z ministerstwem w zakresie kształtowania tego przepisu, to, jeśli pan przewodniczący pozwoli, chciałbym prosić o udzielenie głosu pani dyrektor z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Prosimy bardzo.

NACZELNIK WYDZIAŁU
ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII
W DEPARTAMENCIE RYNKÓW ROLNYCH
I TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ
OBSZARÓW WIEJSKICH
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
MARZENA SKĄPSKA

Dzień dobry. Marzena Skąpska, naczelnik Wydziału Odnawialnych Źródeł Energii w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szanowni Państwo, my jako resort rolnictwa przychylamy się do propozycji pana ministra Zyski, abyśmy przepis ten doprecyzowali. W naszej ocenie przepis jest kierunkowo słuszny, ale jeżeli istnieje potrzeba doprecyzowania pewnych sformułowań, to jesteśmy gotowi do współpracy w tym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję za uwagę. Myślę, że to... Nie wiem, czy uda nam się dzisiaj to zrobić... Nie uda się

teraz tego zrobić, dlatego musimy to jakoś podsumować.

Ja przed posiedzeniem komisji zgłosiłem również do analizy panu mecenasowi poprawkę, która została rozdana państwu. Jak się ta poprawka ma do tych uwag, które zostały zaprezentowane, Panie Mecenasie.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Panie Przewodniczący, oczywiście zgłoszona przez pana przewodniczącego poprawka nie koliduje z poprawkami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne, ale jeżeli miałbym wyrazić jakąś wątpliwość, to na pewno co do tego, czy mieści się ona w zakresie regulacji proceduralnej ustawy, czyli czy nie wykracza poza zakres 3 czytań. To są moje jedyne wątpliwości w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Jakie stanowisko rządu wobec tej poprawki?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Popieramy tę poprawkę.

Chciałbym też zwrócić uwagę, że ona ma charakter wybitnie techniczny, związany z wydłużeniem okresu przejściowego, jeżeli chodzi o wdrażanie tych przepisów. A związek, Szanowni Państwo, Panie Mecenasie, z ustawą jest taki, że dotyczy to również planowania i zagospodarowania przestrzennego czy też realizacji inwestycji związanych z budową odnawialnych źródeł energii. Te przepisy mogą mieć istotne znaczenie w zakresie przyspieszenia realizacji budowy odnawialnych źródeł energii.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

W takim razie ja przejmuję te poprawki autorstwa Biura Legislacyjnego, zmodyfikowane

i uzgodnione z panem ministrem, oraz zgłaszam tę poprawkę, która została państwu rozdana, a która została przed chwileczką omówiona.

W tej chwili otwieram dyskusję.

Prosimy pana senatora o zabranie głosu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Już, za chwileczkę...

Później pan senator Pęcherz.

Proszę bardzo.

**SENATOR
ANTONI MĘŻYDŁO**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, mam kilka pytań, a może będzie nawet i kilka uwag, ale to będzie bardzo króciutko, bo nie chcę zabierać czasu.

Przede wszystkim chodzi o to, co pan mówił o fotowoltaice. Czy u nas ta fotowoltaika pochodzi głównie z prosumenckich... Ile procent, tak mniej więcej, jest fotowoltaiki prosumenckiej, a ile jest tej połączowej? Bo jak słuchaliśmy planów firm energetycznych – te plany nadal istnieją – a może tylko publicystów, to mieliśmy wrażenie, że mają to być dziesiątki hektarów czy setki hektarów, a tak naprawdę jest tak, że czasami gdzieś spotka się tak na oko 1 ha czy 2 ha tej fotowoltaiki, a reszta to jest chyba... I ta fotowoltaika zupełnie nie zakłóca – ze względu na tę znikomość w porównaniu do tego, jakie były plany, bo te plany wręcz przerażały tym, że będzie ogromny odbłask od tego szkła czy nagrzewanie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Tak, proszę, proszę.)

Jak to wygląda w Niemczech? Gdy powstawała energetyka wiatrowa, to było to widać w krajobrazie, wystarczyło rzucić okiem, zresztą do dzisiaj powstają te wiatraki, ale tego nie widać... A więc jak to wygląda u nas, a jak w Niemczech? Pytam o to, bo ja już od kilku lat nie byłem w Niemczech, a tam się to rozwija dalej. I mimo że Niemcy mają problemy z fotowoltaiką, jeśli chodzi o system przesyłania, to dalej inwestują. Dlaczego? To jest jedno zagadnienie.

Drugie zagadnienie dotyczy hybrydowych instalacji OZE. Pan minister mówił o tym, że mają powstawać te hybrydowe instalacje, i wymienił pan, na czym one, tak mniej więcej, powinny się opierać – czyli na biogazowniach, na

elektrowniach wodnych itd. I to pan traktował... No, i oczywiście na magazynach energii, bo to jest pierwotne – prawda? I to też jest tak traktowane – tak mi się wydaje, że w wypowiedzi pana ministra było to traktowane jako magazyn energii. Ale muszę panu powiedzieć, że niektóre rzeczy, niektóre instalacje odnawialne, takie jak np. dające biogaz czy biometan itd., tak naprawdę nie mogą służyć jak takie z gazem ziemnym, bo gaz ziemny można zakręcić i przechowywać jako sprężony pod ziemią, natomiast w biogazowni czy w metanowni nie będzie tak samo – wiem to, akurat byłem w takich biogazowniach – bo one działają na tej same zasadzie co elektrownia atomowa, tj. one muszą cały czas spalać ten gaz, bo nie mają żadnego sprężania, pomieszczeń... Te magazyny, w których się wytwarza... Tam gaz jest niesprężony i on musi być spalany od razu, a więc to musi funkcjonować w sposób ciągły, tak jak... To nie może służyć jako magazyn energii. A jeśli chodzi o hydroelektrownie, to jeśli jest tak jak na Wiśle we Włocławku, to można wodę spiętrzyć wyżej i hydroelektrownia może służyć za magazyn energii, ale małe MEW-y już prawdopodobnie nie, również ze względu na to, że dla nich rozbudowywanie zbiorników byłoby za bardzo nieopłacalne.

Jeszcze jeśli chodzi o te hybrydowe... Pan tutaj powiedział o bardzo dużej ich sprawności, o tym, że te hybrydy będą funkcjonowały mniej więcej tak jak elektrownie węglowe, ze względu na to, że ich sprawność wzrośnie od 3,5 tysiąca MWh/MW zainstalowanych rocznie do chyba nawet 62,5 – czy nawet więcej, już nie pamiętam dokładnie, ale mniej więcej takie... Niedawno jednak pojawiały się informacje, że jest projekt hybrydowych instalacji OZE oparty na wiatrakach i fotowoltaice i wydawało się, że to powinno mieć wzięcie – nie wiem, czy tylko w oczach redaktorów, którzy specjalizują się w pisaniu artykułów o zagadnieniach energetycznych, czy również wg środowiska inwestycyjnego. Czy rzeczywiście taki projekt był, czy jest, czy pan się z tym zetknął? I co z tym zrobić? Tutaj nie będzie aż takiej zależności, bo... Aha, pisano nawet o tym, że można taką hybrydę stworzyć z 2 elektrowni wiatrowych – chodzi tutaj o to, żeby zaoszczędzić GPZ-y, bo tam już nie ma możliwości przyłączenia. A więc ja wyobrażam sobie takie 2 elektrownie wiatrowe – bo ta druga będzie uzupełniała... Ale ona będzie opłacalna jeszcze wtedy, gdy będzie dawała uzupełnienie

do maksymalnej mocy – nie wiem, iluś tam megawatów – jaką ma ta farma. A co do łączenia paneli słonecznych razem z wiatrakami, to wydawałoby się to bardzo sensowne i korzystne, bo one by zwiększały efektywność ze względu na to, że wiatr przeważnie wieje wtedy, kiedy nie świeci słońce, a słońce świeci wtedy, kiedy nie wieje wiatr, a więc one by się uzupełniały i nie trzeba by było dostawać większych przyłączy na taką instalację.

To tyle. Dziękuję bardzo. I nie zabieram więcej czasu.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Pan senator Pęcherz. Proszę bardzo. Prosiłbym o syntetyczne wypowiedzi z uwagi na czas.

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Ja krócej. Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja przede wszystkim chcę podkreślić bardzo dobrą współpracę Biura Legislacyjnego z rządem. Widziałem już w kilku przypadkach tego typu działanie i to, że z tego wychodzą dobre rzeczy. Zachęcam więc wszystkich do takich działań, zwłaszcza że nasze biuro naprawdę jest gotowe na współpracę ze wszystkimi.

Mam też pytanie do pana ministra, bo tak troszeczkę nie wiem... Przyznaję się, że tego nie wiem. Dyskutowaliśmy już znacznie wcześniej o spółdzielniach energetycznych – wtedy chyba pani senator Sekuła miała cały czas problem z tym, czy te spółdzielnie energetyczne mogą działać w miastach – no i ja dzisiaj, analizując to, co pan minister powiedział... Czy klastry są alternatywą dla spółdzielni energetycznych, które są planowane na obszarach wiejskich? A te klastry, powiedzmy, generalnie mają być w mieście? Czy to jest alternatywa, czy to jest coś jeszcze innego?

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Pan senator, pan przewodniczący Chróścickowski.

**SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Panie Ministrze, moją wątpliwość budzi to wielkie działanie ukierunkowane na fotowoltaikę farmową, a szczególnie w konkurencji z biogazowniami. Bo o ile biogazownie, jeżeli chodzi o grunty rolne, funkcjonują, zabezpieczają... Do tego zawsze można zmienić profil produkcji, można się przestawić. Ale tu mamy ogromne ilości wyłączeń – dzisiaj już chyba blisko 2 miliony ha wyłączono ze względu na infrastrukturę i inne rzeczy. I w tej chwili jest ogromna presja na rolników, oferuje im się – na razie przynajmniej – jakieś przyzwoite dochody, jakich nie osiągają z rolnictwa. W związku z tym jest pytanie: czy to jest sensowne, żeby nie promować np. biogazowni rolniczych, a promować fotowoltaikę? To powinno być działanie w drugą stronę, moim zdaniem korzystniejsze.

I dlatego jeśli chodzi o IV klasę gruntów – już tyle razy o tym mówiliśmy, zwłaszcza że w Polsce jest nie tak dużo gleb tej IV klasy – to pozwala się, można powiedzieć, likwidować następne ich tysiące, może nawet wiele, wiele tysięcy hektarów, z przeznaczeniem na fotowoltaikę, na co najmniej 30 lat, bo takie umowy, na 29 lat, się podpisuje, zamiast iść w kierunku stabilności? Bo biogazownie rolnicze, które powstają, to jest stabilność, one jednak będą stabilizowały... To jest moim zdaniem w granicach 8:1, czyli tyle razy więcej dają energii, stabilizują. A stosujemy tę fotowoltaikę, choć mamy tylko 3–4 miesiące dobrej energii i tych szczytów, kiedy rzeczywiście nie ma... Pytanie: czy jest zasadne, żeby to promować? Te firmy bez przerwy namawiają rolników na fotowoltaikę, i to jeszcze na gruntach IV klasy. Czy nie należałoby tego zmienić, tak żeby przynajmniej wyłączyć z tego tę IV klasę? Proszę bardzo, można stosować to na nieużytkach, czyli na V, VI klasie, tam, gdzie nie ma możliwości uprawy rolniczej.

(*Głos z sali:* Jurek, jak Ukraina wejdzie, to i tak nie będą chcieli...)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Nie widzę innych zgłoszeń, Szanowni Państwo.

Pan minister odpowie i będziemy przechodzić do głosowania z uwagi na to, że mamy posiedzenie następnej komisji.

Proszę bardzo, Panie Ministrze, prosiłbym o zabranie głosu, ale tak syntetycznie.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Nie wiem, czy syntetycznie się da, bo takie były...

(*Przewodniczący Zdzisław Pupa:* Ja wiem, ale niech pan się postara.)

W odniesieniu do pierwszego zestawu pytań, to mamy zakontraktowane w ramach aukcji OZE jeszcze 4,5 GW fotowoltaiki. W tym roku odbędzie się kolejna aukcja, myślę, że w kolejnych latach też. Ale może ja tak ogólnie odpowiem, ustosunkuję się też do tego, co mówił przed chwilą pan senator Chróścikowski.

Proszę państwa, my nie możemy budować dla samego budowania. Nie może być takiej sytuacji, że będą przyjeżdżać inwestorzy, tak jak tutaj pan senator to przedstawiał, i fragmentarycznie realizować jakieś inwestycje. Dlatego... To nie może być przypadkowe. W ustawie o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, której nowelizacja przed chwilą została przyjęta, IV klasa gruntów jest chroniona, jest wyłączona – trzeba będzie mieć opracowany plan zagospodarowania, żeby można było tam budować instalację OZE.

Ale chcę tu wyjść od może troszeczkę innego punktu widzenia. W ustawie – Prawo energetyczne, w art. 17, 18, 19, są przepisy, które obligują gminę, czyli wójta, burmistrza, prezydenta, do opracowania planu zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa. Ale dotychczas często – może nie wszędzie, ale często – można było spotkać się z tym, że te dokumenty były opracowywane tak troszeczkę na sztukę, a powinny być poparte inwentaryzacją potrzeb energetycznych gminy, ponieważ nie powinniśmy przewymiarowywać budowy źródeł wytwarzania energii, szczególnie w skali lokalnej. Bo jeżeli popatrzymy na prosumenta, który ma przewymiarowaną instalację... Sprzedawca wcisnął ją prosumentowi – bo było takie zjawisko, że sprzedawcy nakłaniali: niech pan sobie założy więcej, bo to się

panu przyda – a teraz okazuje się, że te instalacje są przewymiarowane i one stwarzają kłopot. A więc na wyższym poziomie organizacji rynku w skali gminy, w skali powiatu, w skali regionu czy w skali całego kraju my musimy mniej więcej planować, jakie będą źródła i gdzie one powinny być budowane, bo system elektroenergetyczny... Oczywiście wszystkiego nie przewidzimy, nie przewidzimy, jakie będą inwestycje przemysłowe, jakie będzie zapotrzebowanie na energię, ale takie modelowanie jest w tej chwili prowadzone w zespole analitycznym w Polskich Sieciach Elektroenergetycznych, ale także w prywatnych think tankach, w zespołach eksperckich. Generalnie chcę powiedzieć, że musimy doprowadzić do zrównoważonego rozwoju systemu energetycznego, który nie będzie przewymiarowany, bo dzisiaj w Europie mamy nadmiar energii z OZE, a kiedy mamy projekty zakontraktowane w ramach aukcji i krajowy operator nakazuje wyłączenie takiego źródła, to za to trzeba zapłacić, i to często bardzo duże pieniądze.

Przechodząc do kolejnych wątków... Spółdzielnie w miastach. W miastach przewidujemy rozwój tzw. obywatelskich społeczności energetycznych, ale również klastry energii. Ale spółdzielnie energetyczne są dedykowane dla terenów wiejskich, małomiasteczkowych, tam, gdzie specyfika umożliwia taką organizację, organizowanie spółdzielni energetycznych. Często spółdzielnie rolnicze, o czym mówił też w swojej wypowiedzi pan minister Janusz Kowalski, mają taką równoległą funkcję organizacji rynku energii i niektóre z nich się przekształcają czy będą się przekształcać, szczególnie po wejściu w życie przepisów tej ustawy, którą prezentuję, w spółdzielnie energetyczne – wiemy to już także z bezpośrednich rozmów.

Co do farm fotowoltaicznych, to, tak jak powiedziałem, mamy zakontraktowane jeszcze ok. 4,5 GW, w kolejnych aukcjach te wolumeny pewnie będą się zwiększać.

Hybrydy, instalacje hybrydowe. Pan senator być może troszeczkę nie zrozumiał mojej wypowiedzi, dlatego że, po pierwsze, biogazownie w systemach hybrydowych nie są traktowane jak magazyny energii. Instalacja hybrydowa może wykorzystywać różne źródła – to może być fotowoltaika i elektrownia wiatrowa czy farma wiatrowa – ale musi być wyposażona także w magazyn energii, np. litowo-jonowy albo w magazyn kinetyczny, albo w magazyn na

sprężone powietrze czy też we wchodzące teraz magazyny bazujące na akumulacji zielonego wodoru wywarzanego w ramach elektrolizy wody. Taki system pozwala na zoptymalizowanie wykorzystania energii wytwarzanej w takiej instalacji hybrydowej. Może wyjaśnię, na czym to polega. Otóż wszystkie te źródła wytwarzania są spięte jednym kablem, jedną szyną energetyczną i mają jedno wyprowadzenie do systemu energetycznego, czyli nie jest tak, że każde źródło osobno jest przyłączone do sieci, tylko wszystkie razem są spięte jako jedna hybrydowa elektrownia OZE, wyposażona dodatkowo w magazyn energii. Z kolei to, o czym mówił pan senator... Tu chcę powiedzieć, że pracujemy równolegle nad instytucją, która nazywa się w prawie *cabl pooling*, jest to rozwiązanie techniczne polegające na współdzieleniu instalacji infrastruktury energetycznej przez różne źródła wytwarzania energii, które mają inne charakterystyki pracy – np. był tu podany przez pana senatora bardzo dobry przykład, fotowoltaika i elektrownia wiatrowa. Fotowoltaika pracuje w dzień, często w przeważającej mierze – i to mamy zbadane na podstawie iluś tam badań w ciągu kilku ostatnich lat... Z kolei energetyka wiatrowa w skali doby, w cyklu dobowym, pracuje w nocy, a w cyklu rocznym – raczej jesienią i zimą. Dlatego takie uzupełniające się wywarzanie energii mogłoby korzystać z tej samej sieci elektroenergetycznej, oczywiście na ustalonych warunkach wynikających z ustawy, i na warunkach, które ostatecznie wydaje operator systemu energetycznego.

(*Senator Antoni Mężydło: Co się z tym dzieje? Jak to wygląda w ministerstwie? Coś się posuwa?*)

Myślę, że niedługo pan senator będzie świadkiem wprowadzenia zmian legislacyjnych. Jeszcze ich nie widać oficjalnie, ale one za chwileczkę zaistnieją, również w wymiarze prac legislacyjnych w parlamencie.

Nie wiem, czy czegoś nie pominąłem...

(*Głos z sali: Ochrona gruntu.*)

A, ochrona gruntów. Już mówiłem, że IV klasa jest pod ochroną. W tej chwili, gdy przyjmujemy przepisy w tej ustawie, tylko instalacje do 150 kW będą zwolnione, bez względu na klasę gruntu, z obowiązku uzyskania pozwolenia. Poza tym chcę powiedzieć, że to zależy od decyzji samego inwestora. Jeżeli rolnik we współpracy z inwestorem profesjonalnym, który prowadzi firmę energetyczną, chce wybudować biogazownię, to

może to zrobić, a jeżeli chce wybudować instalację fotowoltaiczną, to również może to zrobić. Trudno, żeby ktoś się temu przeciwstawiał. Myślę, że tu poziom kontroli państwa – instytucjonalnej, kontroli w sensie pozytywnym – powinien być zawarty w planach zagospodarowania przestrzennego. A więc gminy, które opracowują plany zagospodarowania przestrzennego... Te plany są obligatoryjnie uzgadniane z wojewodą, z marszałkiem województwa, z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, z innymi instytucjami, które widzą tę przestrzeń szerzej. Są tu także kwestie związane z mocą przyłączeniową, czyli chodzi tu o Polskie Sieci Elektroenergetyczne, o operatorów dystrybucji energii elektrycznej. Wszystko to jest po to, o czym powiedziałem na początku, abyśmy nie budowali dla samego budowania, żeby nie zarabiali na tym tylko deweloperzy, ale...

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Dziękuję...)

...żeby te instalacje służyły w sposób konstruktywny i pozytywny rozwojowi gospodarstwu.

I ostatnie słowo, bo pewnie na tym już zakończę moją wypowiedź. Jeszcze raz, Panie Przewodniczący, chciałbym bardzo serdecznie podziękować za doskonałą współpracę Biuru Legislacyjnemu Senatowi, szczególnie obecnemu tutaj panu mecenasowi. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Ja również dziękuję panu mecenasowi, ale dziękuję też panu ministrowi za tę współpracę i za zrozumienie spraw. Myślę, że to, co zauważył również pan senator Pęcherz i wszyscy obecni na sali, będzie takim przykładem na przyszłość, żeby tego typu działania były i by ta współpraca była bardzo dobra.

Panie Mecenasie, prosimy o takie, można powiedzieć, syntetyczne i sprawne przedstawienie punktów do głosowania. Proszę bardzo.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, ja również bardzo dziękuję za współpracę.

Jeżeli chodzi o poprawki, to proponowałbym poprawki przejęte przez pana przewodniczącego, autorstwa Biura Legislacyjnego, poparte przez pana ministra – czyli de facto wszystkie, z modyfikacjami, które tutaj były omawiane... To dotyczy modyfikacji propozycji w przypadku uwagi ósmej, w przypadku uwagi trzynastej, tam gdzie określaliśmy ust. 12 w zakresie danych osobowych, i uwagi siedemnastej, tam gdzie pan minister zwrócił uwagę – za co dziękuję – na zmianę brzmienia w lit. f. Proponuję, żeby te wszystkie poprawki były przegłosowane blokiem. Ale zacząłbym od poprawki pana przewodniczącego, ponieważ ona dotyczy wcześniejszego przepisu, czyli odnośnika nr 2 do tytułu.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję bardzo.

W takim razie głosujemy nad poprawkami autorstwa Biura Legislacyjnego wypracowanymi wspólnie z ministerstwem...

(Senator Jerzy Chróścikowski: Nie, pierwsza jest ta twoja.)

Pierwsza moja, dobra.

Pierwsza to poprawka, która została zgłoszona przeze mnie. Macie państwo ją na piśmie, przed sobą.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, zechce podnieść rękę. (11)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Nie widzę.

Kto się wstrzymał? (0)

Nie widzę.

Poprawka została przyjęta jednomyślnie.

Kolejny jest blok poprawek, które zostały przedstawione przez pana mecenasa, uzgodnione z panem ministrem. Głosujemy blokiem nad tymi poprawkami i nad modyfikacjami, które opisał pan mecenas.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek, zechce podnieść rękę. (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki uzyskały większość głosów połączonych komisji.

Jest jeszcze taka sytuacja, że, jak rozumiem, ministerstwo z panem mecenasem przygotują jeszcze jedną poprawkę na forum plenarne. Tak?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

To znaczy, Panie Przewodniczący, w zakresie propozycji poprawki dotyczącej uwagi dziesiątej i uwagi dwudziestej pierwszej, czyli tej ostatniej, dotyczącej przepisu przejściowego, to mam nadzieję, że uda nam się wypracować po dzisiejszym posiedzeniu połączonych komisji jakąś propozycję na następne posiedzenie komisji.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję bardzo.

W takim razie przyjmujemy ustawę w całości z poprawkami.

Kto jest za przyjęciem ustawy w całości z poprawkami, zechce podnieść rękę. (11)

Rozumiem, że jednogłośnie za. Już nie będę pytał, kto jest przeciw, kto się wstrzymał.

Pan senator Pęcherz wyraził zgodę i zainteresowanie być sprawozdawcą komisji, tak że...

(Senator Janusz Pęcherz: Tak.)

Czy są inne uwagi? Nie widzę zgłoszeń.

Wobec powyższego, Panie Senatorze, polecamy się co do sprawozdawania tej ustawy.

Dziękujemy serdecznie za udział w posiedzeniu, za współpracę, za życzliwość, za zrozumienie.

Zamykamy posiedzenie połączonych komisji. I dziękujemy gościom za obecność.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 23)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy